

Htjela sam objasniti zašto se u ovom broju bavimo netipičnom pedagoškom temom poput arhitekture vrtića. Već neko vrijeme ova me tema posebno zaokuplja, a usput sam posljednjih mjeseci, zajedno s vama, svjedok izgradnje brojnih novih vrtića. Mislim da arhitektonsko rješenje treba biti odraz odgoja i obrazovanja, tj. slike koju o djetetu ima određen vrtić. O ovoj novijoj paradigmi promišljanja, funkcije i utjecaja prostornog okruženja na razvoj djeteta, za mene potpuno fascinantno govori talijanski arhitekt Zini. On smatra da 'okruženje namijenjeno djeci ne možemo promatrati

potrebno je posebnu pažnju obratiti i na razvojnu fazu djece koja u njemu borave. Uzmimo na primjer promišljanje prostora namijenjenog djeci jasličke dobi. Mnoga djeca ove dobi još su u fazi koju Piaget naziva senzomotoričkom, što znači da stil učenja izgrađuju kroz senzorne i motoričke poticaje. Ovo upućuje na zaključak da je djeci jasličke dobi potrebno osigurati okruženje koje im omogućuje i potiče ih na istraživanje prostora i elemenata u njemu bez bojazni od ozljeda. Ovakav je prostor prema Eriksonu preduvjet razvoja temeljnog povjerenja i samostalnosti. Zadovoljava li vaša soba dnevnog boravka ove uvjete? Primjera je tek

Naša Marica ovu situaciju koja se doista dogodila komentira u svom uobičajenom duhovito ironičnom stilu govoreći kako su naši graditelji futuristi koju su predviđjeli da će hrana ionako kroz koju godinu dolaziti u obliku tableta i kapsulica pa nas to ne treba zabrinjavati. Doista smiješno... sve dok se ne radi o vašem djetetu.

U očima mnogih odraslih dijete je još uvijek bespomoćno biće koje ovisi o tuđoj pomoći. Ovakva je slika o djetetu 'rezultirala arhitektonskim projektima zgrada vrtića koje više sliče tvornicama ili kutiji za jaja nego odgojno-obrazovnim ustanovama' (Miljak, 2000.), a njegova funkcija kao da je standardnim dugačkim hodnicima spriječiti komunikaciju među djecom i osobljem koje radi u vrtićima. Na kraju vas podsjećam da svakodnevno govorimo o humanističko-razvojnoj koncepciji. Vidite li vezu?

Nameće se zaključak kako je doista neophodno formirati grupe stručnih suradnika (pedagoga, psihologa, odgajatelja...) koji će zajedno s arhitektima promišljati o funkcionalnosti, primjerenosti, osjetilnosti, poticajnosti... prostora namijenjenog djeci. U članku koji govori o usporedbi prostornih standarda u europskim zemljama, imat ćete priliku usporediti gdje se nalazi Hrvatska u odnosu na mjerila predložena u izvješću *Europske komisije za rani odgoj i obrazovanje*.

Naravno, ja sam i dalje optimistična i uvjeren sam da naša struka želi i ima što reći na ovu temu. Razmišljamo li zajedno o nekom problemu, veće su šanse da ćemo imati utjecaja na njegovo rješavanje. A sad razvucite lice u osmijeh jer, drage kolegice i kolege, pred nama je ljeto. Na jesen ćemo govoriti o emocijama djece predškolske dobi. Jesu li emocije naslijeđene ili ih učimo i na koji način – neka su od pitanja na koja ćemo tražiti odgovor. Do tada vas s osobitim poštovanjem pozdravljam i želim vam ugodan odmor.

Helena Zuni

samo kao kontekst za učenje ili pasivan prostor za provedbu aktivnosti, već ono mora postati integralni dio učenja koji pomaže oblikovati osobnost svakog pojedinog djeteta' (Zini, 2005.)

Upromišljanju prostora važno je i anticipirati slijed razvoja određenog vrtića, razvoj njegove slike o djetetu a anticipirati možete jedino ako imate znanja o onome što se na tom području zbiva. Ovo mišljenje u potpunosti dijelim s poznatim arhitektonskim dvojcem Penzićem i Roginom. U promišljanju prostora

nekoliko, a još ih veliki broj treba promisliti ukoliko želimo stvoriti tako željeno razvojno-primjereno okruženje u vrtiću. Vjerujete li da se u današnje doba vrtići često rade kao objekti za nepoznatog naručitelja? To znači da se jedan vrtić, zamislite vaš, može izgraditi prema unaprijed zacrtanom programu i normativu, (naravno na snazi je još uvijek onaj iz 1977.), a da vas pritom nitko ništa ne pita. Tako možete useliti u vrtić zapravo ni ne znajući u kakav prostor ulazite, a pritom vam se može dogoditi i da u njemu ne postoji prava već čajna kuhinja.